

“Samenwerken doe je in vertrouwen”

Samenwerken doe je volgens Ferdinand van Kampen, directeur van het Techniekcollege “in vertrouwen”. Want volgens hem zijn “vertrouwen en loslaten onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen ze samen dé voorwaarde om nieuwe dingen voor elkaar te krijgen.” In dit interview neemt Ferdinand die samenwerking in onze organisatie onder de loep en legt hij uit wat werken in werelden inhoudt.

De aanleiding

Het gaat in ons onderwijs om drie hoofdzaken: kennis en vaardigheden (kwalificatie), socialisatie (burgerschapsvorming) en persoonlijkheidsvorming. De manier waarop wij dat onderwijs vormgeven is nogal aan veranderingen onderhevig en sterk afhankelijk van wat de wereld op dat moment van ons vraagt en nodig heeft.

Samenwerken binnen disciplines en daarbij wederzijdse sociale interacties aangaan is een rode draad (bron: Ecosystemen beroepsonderwijs en bedrijfsleven, J.Kusters e.a., maart 2018).

Een wereld

“Bij het ontwerp-principe van het Techniekcollege¹ hebben we nadrukkelijker dan ooit van buiten naar binnen geredeneerd”, legt Ferdinand uit. “De eerder verkokerde structuur rondom technische disciplines groeperen we nu in *werelden* die herkenbaar zijn voor het bedrijfsleven. Zo zetelt in Beek de wereld van de Luchtvaarttechniek, in Sittard, aan Rijksweg Zuid, die van Media & Sign. In

Heerlen vind je Automotive en Maakindustrie. Onderzoek en (proces)Industrie is in Sittard aan de Arendstraat en in Maastricht bevindt zich die van de gebouwde omgeving.”

“Bij de start van het Techniekcollege is met gemeenten, bestuurders van vmbo’s en provincie besproken hoe we in de regio het beroepsonderwijs moeten positioneren. Deze besprekingen resulteerden in een spreidingsplaatje. In Maastricht, Heerlen en Sittard komt een volwaardig mbo-aanbod in een doorlopende leerlijn met het vmbo. De vakmanschapsroute. In elke genoemde plaats komt daarmee een brede techniekbasis voor richtingen binnen het vmbo. Per plaats komt daarnaast een specialistische techniekwereld met specialistische praktijk-uitstroommogelijkheden op satellietlocaties bij bedrijven en in expertisecentra. Op elke hoofdlocatie (Sittard, Heerlen en Maastricht) vormen de teams van de afdelingen samen een wereld”, legt Ferdinand het ontstaan van de werelden uit.

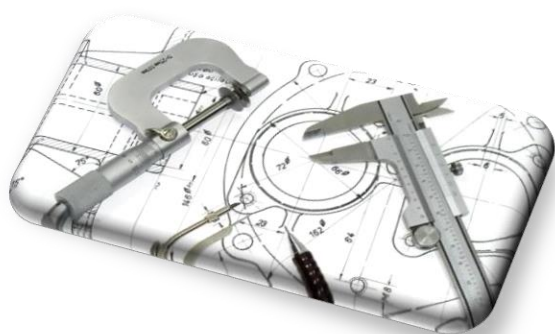
Wat de voordelen zijn van werken in werelden? Ferdinand: “Opleidingsprogramma’s zullen steeds meer ingevuld worden op basis van persoonlijke wensen. Deelnemers kunnen onderwijsprogramma’s van verschillende afdelingen kiezen. Samenwerking is dan voor de hand liggend. Daar waar samengewerkt wordt op

1: Naar een hybride leeromgeving voor een doelmatigere toekomst 1.0. F van Kampen, februari 2018

basis van vertrouwen ontstaat verbinding en vernieuwing.”

In de praktijk

Heeft samenwerken in werelden tot nu toe het gewenste effect? Ferdinand: “Er is momenteel bij het Techniekcollege sprake van een goede samenwerking, maar nauwelijks van structurele onderlinge beïnvloeding. Anders gezegd: het bedrijf wordt nog te veel beschouwd als een leerbedrijf van de opleiding en te weinig als inhoudelijke en vernieuwende partner. Dus er is nog werk aan de winkel.”

Onderwijsaanbod voor volwassenen

De missie van het Techniekcollege Zuid-Limburg luidt niet voor niks: Maatwerk voor technisch talent. Niet alleen op jongeren gerichte opleidingen moeten tegen het licht worden gehouden, er ontstaat ook steeds meer behoefte aan een flexibel onderwijsaanbod voor volwassenen, dat het mogelijk maakt om een leven lang voldoende toegerust te kunnen zijn voor de arbeidsmarkt. Dat beschreef meneer J. Kusters al in zijn boek (?) Ecosystemen beroepsonderwijs en bedrijfsleven. Ook bij het Techniekcollege onderzoeken we deze behoefte.

Wet van Moore

Door globalisering en technologisering verandert de vraag op de arbeidsmarkt de laatste jaren snel. Vijftig jaar geleden voorspelde Moore (1965) dat de snelheid van de chips in onze computers zich steeds zou blijven verdubbelen, tegen dezelfde kosten. Nu, in een totaal andere wereld, gaat die ‘Wet van Moore’ nog steeds op (Bron: Moerman, 2015). “De voorspelling die Moore deed, is nu een soort roadmap waar de hele industrie zich op richt.”

Het mbo in cijfers

Het middelbaar beroepsonderwijs staat midden in de samenleving en is onlosmakelijk verbonden met de werkvelden van de mbo-studenten, met vso-scholen en het hbo, met overheden, met maatschappelijke en politieke partners. Het mbo speelt een belangrijke en onmisbare rol op en voor de arbeidsmarkt. Niet alleen telt het mbo zelf ruim 50.000 medewerkers binnen 66 instellingen; 42,5 procent van de beroepsbevolking in Nederland is middelbaar opgeleid (Baarsma, 2017). Ruim 500.000 studenten volgen onderwijs, van wie er jaarlijks 25.000 doorstromen naar het hbo. Het mbo werkt samen met ruim 250.000 door de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) erkende leerbedrijven, waarvan 9.500 in het buitenland. Samen tellen zij meer dan 300.000 gecertificeerde praktijkopleiders (Mbo-Raad, 2018; SBB, 2018).

Vanuit het belang om kenniscirculatie te bevorderen en ontwikkelingen op elkaar af te stemmen, ziet de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) een belangrijke opdracht voor onderwijs- en onderzoekinstellingen. Die moeten zich ontwikkelen tot regionale kenniscentra die structureel zijn verbonden met hun omgeving (Bron: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid [WRR], 2013). Het beroepsonderwijs (zowel mbo als hbo) groeit in die opdracht uit tot een motor van innovatie voor alle sectoren waarvoor wordt opgeleid.

Techniekcollege ontwikkelt in co-creatie met het bedrijfsleven steeds meer varianten van vergaande samenwerking. Techniekcollege kantelt daarmee haar traditionele rol als aanbieder van opleidingen naar inhoudelijke onderwijspartner.

Peter Tillmann

Tech2create